

Posudek diplomové práce

Diplomant: Václav Heřman

Název práce: **Právní úprava péče o zdraví v českých zemích od roku 1918 do roku 1989**

Konzultant: JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Diplomová práce studenta závěrečného ročníku magisterského studia Fakulty právnické ZČU v Plzni Václava Heřmana se zařadila mezi skupinu diplomových prací na Katedře právních dějin, které se věnují velmi specifické právní úpravě, kterou právní úprava péče o zdraví dozajista je, zvláště v této době.

Diplomant se ve své práci věnuje tématu ve sledovaném období let 1918 – 1989.

Na úvod je nutno poznamenat, že se autor zhostil svého úkolu výborně a byl schopen provést podrobnou analýzu této problematiky, zhodnotit složitý proces a jeho důsledky.

Diplomová práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do pěti kapitol a je zaměřena na vývoj právní úpravy veřejné zdravotní péče od roku 1918 do roku 1989, která byla platná a účinná pro Čechy. V úvodních kapitolách, mimo vysvětlení obecných pojmů, které se týkají zdravotnictví, jsou zejména vzhledem k recepci právních předpisů z Rakouska (Předlitavska) prozkoumány i předpisy zejména od roku 1848, týkající se chudinství, domovského práva a lékařské péče, potažmo veřejného zdravotnictví. Zahrnutí výkladu části předpisů domovského práva a chudinství do předkládaného spisu si vyžádalo poskytování zdravotní péče občanům, podle jejich příslušnosti do obecního svazku. Jedná se tedy o materiální a organizační základ zdravotní péče o obyvatelstvo.

Diplomant vycházel při svém bádání z právních předpisů zaměřených na veřejnou zdravotní péči od roku 1918 do roku 1938 a dále od roku 1945 do roku 1966, kdy byl vydán ve své době zásadní, nový zákon o péči a zdraví lidu, účinný až do roku 2012.

Období trvání Protektorátu Čechy a Morava je z právního hlediska všestranně specifickým časovým úsekem. Jeho odlišnosti by si vyžádaly svým rozsahem samostatnou práci, proto je toto připomenuto jen přehledně v hrubých rysech a ponecháno k případnému dalšímu

podrobnému studiu, zejména německých právních předpisů. Z důvodu rozsahu pak tato práce na dobu pozdější vynechává specifickou právní úpravu lékařské péče poskytované ve zdravotních ústavech či nemocnicích a právní úpravu slovenskou, resp. uherskou, moravskou a slezskou.

Dílčím zkoumaným prvkem ve shora uvedeném období je i právní úprava vztahu lékaře a pacienta, jehož obsahem jsou vzájemná práva a povinnosti, zejména právo lékaře odmítnout lékařskou péči, povinnost mlčenlivosti a právo pacienta zvolit si svého ošetřujícího lékaře. Jedná o část diplomové práce, na kterou je zejména soustředěna pozornost autora.

Cílem této práce bylo postihnout vývoj právní úpravy zdravotní péče a vývoj veřejného zdravotnictví vůbec, na jednotlivých správních úrovních dle historického vývoje území Čech a přispět k orientaci v roztržité právní úpravě, která byla základem dnešní podoby zdravotnických předpisů.

Hlavním přínosem této diplomové práce je celkové zachycení uceleného právního vývoje poskytování ambulantní zdravotní péče lékařem, vyjma ústavů, nemocnic, lázeňských zařízení, či specializovaných zdravotnických zařízení pro dlouhodobý pobyt, a to od obecné zdravotnické právní regulace až po složitou soustavu právní úpravy zdravotnických služeb z poloviny 60. let minulého století, kdy tato problematika nebyla dosud uceleně zpracována.

Jak sám diplomant ve své práci uvádí, jedná se o práci teoretického charakteru, i když je doplněna zajímavou judikaturou, kdy je zkoumán pouze vývoj zákonů a podzákoných právních předpisů v rámci vytyčených institutů, s využitím metody komparativní, analýzy, dedukce a kvalitativní metody právního výzkumu, na základě obsahu jednotlivých právních předpisů, archivních materiálů a dobové literatury.

Svoji výzkumnou činnost, své postřehy a zajímavé názory diplomant shrnul v závěru své práce.

Po formální stránce je nutno konstatovat, že autor dodržel normu předepsanou pro psaní diplomových prací, čerpal z dostupných pramenů a literatury, uvedl poznámky pod čarou. Práce je psaná přehlednou formou, obsahuje anglické resumé.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti doporučuji diplomovou práci Václava Heřmana k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Otázka k obhajobě:

1. Podstata poradenské zdravotní péče dle zákona č. 49/1947 Sb., o poradenské zdravotní péči ze dne 19. března 1947

V Plzni 9.5.2020

JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.